

Verksamhetsidé för Bolmenbygdens friskola

med profilering vatten, berättande och lärande i naturmiljö

Vår vision är en skola där lärandet sker i samklang med naturen, med berättandet som verktyg och närveten till sjön Bolmens vatten. Genom våra engagerade lärare, en sammanhållen undervisning och ett stort inslag av samarbete med samhället i närområdet blir visionen verklighet.

Utbildningsmiljö, utveckling och lärande

Vi erbjuder en unik utbildningsmiljö där elever från förskoleklass upp till årskurs 6 får växa och utvecklas i en trygg miljö med nära relation till naturen. I vår skola får eleverna utveckla kunskap, nyfikenhet och ansvarstagande både för sin närmiljö och för vår gemensamma framtid.

Vår skola kännetecknas av en lugn, inspirerande och pedagogiskt utmanande miljö där eleverna får upptäcka sina egna styrkor och intressen. Här blir varje elev sedd och får stöd utifrån sina individuella behov och tillsammans med engagerade lärare väcks deras nyfikenhet, lust att söka kunskap och utveckla sina kompetenser. I nära samarbete med hem, lokalsamhälle och med en närvet till omvärdnen skapar vi goda förutsättningar för elevernas utveckling och lärande.

Vatten som lärmiljö och kunskapsområde

Vi utgår från vattnets fundamentala betydelse i existentiell, kemisk, ekologisk, kulturell och samhällelig mening. På så vis väver vi in vattenperspektivet i alla ämnen på ett intresseväckande och självklart sätt.

Vatten är liv och detta samband genomsyrar allt ifrån de allra minsta mikroorganismers livsbetingelser till civilisationers grundförutsättningar.

Förståelsen av vattnets betydelse är fundamental för världen vi lever i, nästan oavsett vilken aspekt som åsyftas. Eleverna deltar i tematiska projekt och fältstudier kopplade till vatten, vilket syftar till att ge fördjupad förståelse för bland annat kretslopp, biologisk mångfald, historiska skeenden, internationell solidaritet och hållbar vattenanvändning.

Pedagogisk resurs:

I verksamhetens närhet ligger Forskningsstation Bolmen, som har Sydvatten AB som huvudman.

Detta skapar unika möjligheter till fortbildning och lärmoment. Genom samarbete med forskningsstationen, där det bedrivs aktuell forskning inom sötvattensekologi, fiskevård och sjön Bolmens vattenkvalitet, samt klimatförändringars påverkan på sjöekosystem, kan såväl personal som elever ta del av ny kunskap och vetenskapliga rön direkt från forskningsmiljön.

Som en viktig och central del av samarbetet ges våra lärare fortbildning med inriktning på vattenrelaterade frågor och naturvetenskapligt arbetssätt, i syfte att låta vattentemat genomsyra hela skolans verksamhet och undervisning.

I samverkan med Forskningsstation Bolmen genomför vi både undervisningsmoment på den egna skolan och tematiska projektdagar kopplade till vattenområdet. Projektdagarna kommer att genomföras dels i fält tillsammans med forskare från forskningsstationen, dels på plats vid forskningsstationens anläggning. I detta arbete kommer eleverna i kontakt med forskningsspråket och får bland annat möjlighet att använda enklare mikroskop. Varje aktivitet planeras äga rum en gång per läsår, efter överenskommelse med forskningsstationen.

Forskningsstation Bolmen driver dessutom det nystartade projektet BioBlitz Bolmen, som syftar till att öka elevers och ungas intresse för vattenmiljöer och biologisk mångfald. Skolan ser goda möjligheter till framtidens medverkan i detta projekt som en del av vår långsiktiga samverkan med forskningsstationen.

Berättande som pedagogik

Berättandet genomsyrar vår pedagogik för att främja lärande och personlig utveckling. Genom varierade och naturnära uttrycksformer får eleverna möjlighet att formulera och fördjupa sina tankar, erfarenheter och upptäckter, vilket stärker deras kommunikativa förmåga, kreativitet och identitet.

Berättelserna tar ofta sin utgångspunkt i elevens egna upplevelser – i naturen, vid sjön, i klassrummet eller genom möten med samhället. De kan också handla om undersökningar av vattenmiljöer, reflektioner kring hållbarhet eller insikter i ämnesövergripande arbete. Vårt rika arv av lokala sägner och historier vävs in i undervisningen och blir en länk mellan platsens kulturarv och elevernas nutid.

Pedagogisk resurs:

För att på ett adekvat och genuint sätt fördjupa och levandegöra berättandet samarbetar vi med Sagobygden – Berättarnätet Kronoberg.

Berättarnätet Kronoberg är ett unikt berättarnätverk som arbetar med att bevara och utveckla den rika berättartraditionen i västra Kronoberg. Föreningen driver Sagobygden med Sagomuseum, skyltade sägenplatser, berättarfestival och en omfattande pedagogisk verksamhet.

En viktig och central del i vårt samarbete är att våra lärare får kontinuerlig fortbildning, inspiration och stöttning av berättarpedagoger från Berättarnätet. Detta gör att vår profil som en berättande skola kan genomsyra undervisningen varje dag och i många ämnen.

Sedan 2018 är Sagobygden upptagen i registret över metodiska exempel i Unescos konvention om tryggandet av det immateriella kulturarvet, som ett exempel på hur traditioner kan föras vidare och hållas levande.

Eleverna får också möta professionella berättare som inspirerar, vägleder och håller i moment i muntligt berättande. Här får de själva bli berättare och öva sig i att återge

och skapa berättelser som väver samman fakta och fantasi, personliga upplevelser och allmänna sammanhang.

Stora värden ligger i den trygghet det ger en ung människa att tidigt få verktyg till att äga sitt berättande och att ha självförtroendet att bekvämt tala inför andra. Likaså ligger det stort värde i förmågan att på ett givande sätt kunna ta del av berättande, att bli en god lyssnare. Dessa värden utvecklar vi tillsammans med Sagobygden – Berättarnätet Kronoberg. När vi gör det bidrar vårt samarbete på ett konkret sätt samtidigt också till att föra traditionen vidare och att hålla den levande.

Naturmiljön som klassrum - Utomhuspedagogik

I undervisningen är naturen inte bara en vacker omgivning. Naturen utgör en aktiv och levande lärmiljö som stimulerar nyfikenhet och helhetsförståelse.

Utomhuspedagogik, fältstudier och temadagar i exempelvis skog eller vid vatten bidrar till rörelse samt stimulerar elevernas sinnen och lust att lära.

Lärandet sker både inomhus och utomhus med en stark förankring i platsens fantastiska miljöer såsom sjön Bolmen med dess stränder, vatten och de omgivande skogarna samt det variationsrika och vackra kulturlandskapet. Genom utomhuspedagogik med fältstudier och temadagar i skog, mark och sjö stimuleras elevernas sinnesintryck, nyfikenhet och lust att lära. Den praktiska och upplevelsebaserade undervisningen – där eleven får använda hela kroppen, alla sinnen och sin kreativitet – ger både ökad motivation i alla ämnen och en djupare förståelse för sambanden i naturen.

Vi arbetar utifrån ett pedagogiskt årshjul med långsiktiga naturprojekt och teman efter årstid. Till exempel vattnets kretslopp, mat efter säsong, väsen i sagor och sägner och friluftsaktiviteter. I dessa projekt integreras flera ämnen, vilket ger möjlighet att knyta samman naturkunskap med berättande, historia och vår omvärld.

Genom att låta eleverna lära sig i naturen stärker vi relationen till platsen, främjar holistiskt välbefinnande och skapar en grund för livslång lyhördhet och respekt för miljön.

Pedagogisk resurs:

Vi är måna om att tillvarata föräldrars engagemang och finna en god balans mellan lärare, fritidslärare och vårdnadshavare. Ett exempel är att tillvarata vårdnadshavare och andra vuxnas erfarenhet genom att låta dem berätta om sitt yrke och sina intressen. Detta ger inte bara kunskap och inspiration, utan stärker även elevernas självkänsla, nyfikenhet och framtidstro. Vi bygger vår verksamhet på en samverkan där relationen mellan hem, skola och omvärld ses som en gemensam grund för barnens lärande och sociala utveckling.

Ett nav i lokalsamhället

Genom ett nära samarbete med vårdnadshavare, lokala föreningar och företag, en forskningsstation, kulturaktörer samt kommunen skapar vi en skola som är förankrad i platsen och verkligheten med dess resurser. Vår verksamhet bygger på gemenskap, delaktighet, nyfikenhet och öppenhet där pedagoger, elever, vårdnadshavare, intressenter och samhällsaktörer tillsammans kontinuerligt formar vår skola.

Friskolans restaurang utgör en naturlig mötesplats för såväl skolans elever och personal som för samhällets invånare.

Pedagogisk resurs:

Som en del i vår koppling till lokalsamhället ingår ett nära och långsiktigt samarbete med Bolmsö Tannåker räddningsvärn, vilket utgör en central pedagogisk resurs i skolans arbete med trygghet, säkerhet och samhällsberedskap. Genom detta samarbete integreras viktiga moment i undervisningen som stärker elevernas kunskaper om säkerhet i vardagen samt deras förmåga att agera i olika krissituationer.

Räddningsvänet bidrar med utbildning i brandkunskap, första hjälpen och vattenvett, riktad både till elever och personal. Dessa insatser syftar till att öka medvetenheten om brandsäkerhet och risker vid vatten samt att ge praktiska färdigheter för att

förebygga olyckor. Utbildningen omfattar även sjösäkerhet, där eleverna får lära sig om bad-, båt- och isvett. Kunskaper som är särskilt relevanta med tanke på skolans geografiska närhet till sjön Bolmen.

Vidare erbjuder räddningsvärvet undervisning i hemberedskap, där eleverna får kunskap om hur man hanterar exempelvis elavbrott. Med stöd av material från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) behandlas frågor om tillgång till mat, vatten, varme och belysning vid kriser. Eleverna får även lära sig hur man larmar och agerar vid olika typer av kritiska händelser, vilket stärker deras förmåga att fatta snabba och ansvarsfulla beslut.

Genom att inkludera räddningsvärvet som en pedagogisk aktör i skolans verksamhet skapas en konkret koppling mellan undervisningen och samhällets beredskapsfunktioner. Detta främjar elevernas förståelse för civilt ansvar, stärker deras trygghet och bidrar till en helhetsbild av hur individen kan påverka och bidra till ett säkert samhälle.

En skola för barnens bästa

Bolmenbygdens friskola drivs som en ekonomisk förening, utan vinstdelning. Det innebär att inga pengar tas ut ur verksamheten. Varje krona används för att utveckla undervisningen, lärmiljön och elevernas trygghet och trivsel. Det är en modell som bygger på långsiktighet, delaktighet och engagemang, där barnens behov och framtid alltid står i centrum.

Skolskjuts - en del av vår helhetslösning

Eftersom vi är en landsbygdsskola utgör skolskjutslösningen en central del i vår verksamhet. Inom ramen för vårt skolkoncept erbjuder vi skolskjuts i egen regi, vilket ger oss möjlighet att så långt det är möjligt anpassa transporterna utifrån elevens och familjens behov.

Skolskjutsen omfattar även lämning till och hämtning från fritidshemmet. På så vis underlättar vi den dagliga logistiken för vårdnadshavare i vårt upptagningsområde och skapar goda förutsättningar för en trygg och smidig skoldag för eleverna.

Skolans uppdrag och mål

Vi strävar efter att varje elev ska ges möjlighet att:

- På ett stimulerande, inspirerande och samtidigt utmanande sätt tillägna sig kunskaper och färdigheter, enligt skollagen och läroplanen från förskoleklass till årskurs 6. Detta för att skapa en stabil grund för fortsatt utbildning, livslångt lärande och personlig utveckling.
- Få en helhetssyn på lärande där vatten, berättande och naturmiljö skapar relevans och engagemang.
- Utforska och fördjupa sig genom praktiskt arbete där teori möter verklighet, och där kreativitet och problemlösningsförmåga utvecklas.
- På ett kreativt sätt utveckla sitt berättande och sin kommunikativa förmåga.
- Förmedla sina upplevelser och lärdomar på ett tillgängligt och relevant sätt genom olika uttrycksformer.
- Utöva och lägga grunden till ett rikt och aktivt friluftsliv som ger livskvalitet, en hållbar livsstil och en god grund för både fysiskt och psykiskt välmående nu och i framtiden.
- Växa som självständig, empatisk och ansvarstagande individ.
- Känna trygghet och självförtroende som förbereder för vidare utbildning och för framtiden i stort.

Värdeorden som styr vår verksamhet är:

Trygghet – Vi bygger skolan på en stabil grund där varje elev känner sig sedd, respekterad och trygg att utvecklas.

Tillsammans – Skolan är en gemenskap där elever, personal, vårdnadshavare och lokalsamhälle samarbetar för bästa lärmiljö.

Nära – Med mindre grupper och lokala samarbeten är vi lyhörda för elevernas behov och intressen, och kan anpassa verksamheten därför.

Trygghet, Tillsammans och Nära bildar en helhet: en trygg bas, ett gemensamt driv och en nära koppling till varje elevs liv och framtid.